

Στην Παλαιστίνη, ποτέ δεν μας προσφέρθηκε δικαιοσύνη



Σας απευθύνομαι σήμερα σε μια στιγμή εξαιρετικά δύσκολη. Μια στιγμή που έχει δοκιμάσει το αίσθημα δικαιοσύνης και την ικανότητά μας να παραμείνουμε άνθρωποι. Εδώ και σχεδόν δύο χρόνια, είμαστε μάρτυρες μιας γενοκτονίας που εκτυλίσσεται στη Γάζα.

Χιλιάδες παιδιά έχουν σκοτωθεί. Όχι μεταφορικά αλλά με την πιο αληθινή έννοια του όρου. Παιδιά που πέθαναν από την πείνα. Παιδιά που αιμορράγησαν κάτω από τα ερείπια. Παιδιά που υπέστησαν ακρωτηριασμό χωρίς αναισθησία.

Αυτό που συμβαίνει στη Γάζα αποκαλύπτει την κατάρρευση του νόμου, της ηθικής και της βασικής συνείδησης. Δεν είναι απλώς μια πολιτική ή νομική αποτυχία. Είναι μια αποτυχία της ίδιας της ανθρωπότητας.

Το Ισραήλ δεν επιτίθεται μόνο στους Παλαιστινίους. Επιτίθεται στην αλήθεια. Επιτίθεται σε όσους μιλούν ανοιχτά. Επιτίθεται στο ίδιο το διεθνές δίκαιο. Και ο υπόλοιπος κόσμος έχει μάθει να περνάει τις εικόνες. Να ξεφυλλίζει τους θανάτους. Να κοιτάζει αλλού.

Τι μας έχει συμβεί; Πώς έχουμε γίνει τόσο ανάισθητοι στον πόνο;

Οι άνθρωποι της Γάζας δεν πεθαίνουν μόνο από αεροπορικές επιδρομές. Καταστρέφονται από την πείνα, την αφυδάτωση, τις ασθένειες. Και ο κόσμος συνεχίζει να προχωρά. Χωρίς δικαιοσύνη. Χωρίς λογοδοσία. Χωρίς αλλαγή.

Το Ισραήλ είναι το μόνο κράτος σήμερα που διεξάγει ανοιχτό πόλεμο σε πολλά σύνορα: στην Παλαιστίνη, στον Λίβανο, στη Συρία, στην Υεμένη, στο Ιράν. Ωστόσο, εξακολουθεί να παρουσιάζεται ως μια ειρηνική δημοκρατία. Ένα κράτος που προσχώρησε στον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών με αυτή την προϋπόθεση. Ένα κράτος που συνεχίζει να αρνείται στους Παλαιστινίους τα πιο βασικά τους δικαιώματα: το δικαίωμα στην ύπαρξη, το δικαίωμα στην επιστροφή, το δικαίωμα να ζουν ελεύθερα στη γη τους.

Το 1948, εκατοντάδες χιλιάδες Παλαιστίνιοι εκδιώχθηκαν από τα σπίτια τους για να δημιουργηθεί αυτό το κράτος. Για να λυθεί αυτό που ονομάστηκε «το εβραϊκό πρόβλημα» στην Ευρώπη, άλλοι άνθρωποι έγιναν πρόσφυγες. Αυτοί που ήρθαν αναζητώντας ειρήνη, δημιούργησαν μόνιμη δυστυχία.

Και ο κόσμος το δέχτηκε.

Για δεκαετίες, οι Παλαιστίνιοι παρουσιάζονταν ως το εμπόδιο. Ως οι φανατικοί. Ως το πρόβλημα αλλά στην πραγματικότητα, έχουμε δώσει τα πάντα. Αναγνωρίσαμε το Ισραήλ. Υπογράψαμε συμφωνίες. Παραχωρήσαμε γη. Και παρόλα αυτά, μας άφησαν χωρίς κράτος, χωρίς κυριαρχία, χωρίς ειρήνη και χωρίς αξιοπρέπεια.

Ποτέ δεν μας προσφέρθηκε δικαιοσύνη.

Θα μιλήσω ξεκάθαρα: η Γάζα δεν είναι πεδίο μάχης. Είναι κλουβί. Δύο εκατομμύρια άνθρωποι, οι μισοί από τους οποίους είναι παιδιά, έχουν παγιδευτεί σε πολιορκία για πάνω από 17 χρόνια. Ζουν χωρίς ελευθερία, χωρίς φάρμακα, χωρίς δυνατότητα μετακίνησης, χωρίς ασφάλεια.

Και από τον Οκτώβριο του 2023, αυτό το κλουβί έχει τυλιχθεί στις φλόγες.

Ολόκληρες οικογένειες έχουν εξαφανιστεί. Τα ονόματά τους έχουν διαγραφεί από κάθε έγγραφο. Τα σπίτια τους έχουν ισοπεδωθεί. Τα σώματά τους έχουν θαφτεί κάτω από μπετόν ή έχουν χαθεί στον άνεμο. Νοσοκομεία έχουν βομβαρδιστεί. Πανεπιστήμια έχουν καταστραφεί. Αποστολές τροφίμων έχουν γίνει στόχος. Και ακόμα μας λένε ότι το Ισραήλ ενεργεί σε αυτοάμυνα.

Θα το πω ξεκάθαρα: αυτό δεν είναι τυχαίο. Είναι μια μεθοδική εκστρατεία καταστροφής. Και συμβαίνει με πλήρη γνώση, πλήρη ορατότητα και πλήρη υποστήριξη. Ο ισραηλινός στρατός, υποστηριζόμενος από ισχυρούς συμμάχους, δεν αποτυγχάνει να προστατεύσει τους πολίτες. Καταστρέφει σκόπιμα τις συνθήκες διαβίωσης. Δίκτυα ύδρευσης. Ιατρικοί διάδρομοι. Σχολεία. Εργαζόμενοι σε ανθρωπιστικές οργανώσεις. Τίποτα δεν έχει γλιτώσει.

Σήμερα, η Γάζα έχει τον υψηλότερο αριθμό παιδιών με ακρωτηριασμένα άκρα στον κόσμο. Πάνω από 850 παιδιά έχουν χάσει άκρα. Τα ερείπια μόνο ξεπερνούν τα 50 εκατομμύρια τόνους. Πάνω από 292.000 σπίτια έχουν καταστραφεί. Πάνω από 56.000 άνθρωποι έχουν σκοτωθεί. Ανεξάρτητες εκτιμήσεις τοποθετούν τον αριθμό κοντά στις 75.000.

Οι ειδικοί εκτιμούν ότι θα χρειαστούν περισσότερα από 21 χρόνια και πάνω από 600 εκατομμύρια δολάρια μόνο για να καθαριστούν τα ερείπια. Η ανοικοδόμηση της Γάζας θα κοστίσει περισσότερα από 50 δισεκατομμύρια· αλλά η ανοικοδόμηση μιας κοινωνίας; Ένα μέλλον; Αυτό δεν μπορεί να μετρηθεί σε δολάρια.

Βλέπουμε μια χώρα να εξαφανίζεται, και ο κόσμος το χρηματοδοτεί.

Αλλά η Γάζα δεν είναι το μόνο μέρος που δέχεται επίθεση. Στη Δυτική Όχθη, είμαστε μάρτυρες ενός πιο αργού θανάτου. Ολόκληρες πόλεις βρίσκονται υπό στρατιωτικό αποκλεισμό. Οι άνθρωποι είναι αποκομμένοι από νοσοκομεία, σχολεία και βασικές υπηρεσίες. Και εδώ είναι κάτι που οι περισσότεροι άνθρωποι δεν γνωρίζουν: οι Παλαιστίνιοι δεν ζουν υπό παλαιστινιακό δίκαιο. Ζούμε υπό ισραηλινό στρατιωτικό δίκαιο. Πάνω από 1800 στρατιωτικές διαταγές ισχύουν μόνο για τους Παλαιστίνιους. Όχι για τους εποίκους. Όχι για τους Ισραηλινούς.

Οι Παλαιστίνιοι και οι έποικοι οδηγούν σε ξεχωριστούς δρόμους. Οι έποικοι, που βρίσκονται

παράνομα σε παλαιστινιακά εδάφη, καταλαμβάνουν τον τόπο, οπλισμένοι από την ισραηλινή κυβέρνηση για να επιτεθούν στον παλαιστινιακό πληθυσμό. Οι Παλαιστίνιοι χρειάζονται άδειες για να μαζέψουν ελιές από τη δική τους γη. Τα παιδιά των Παλαιστινίων συλλαμβάνονται ως ενήλικες στην ηλικία των 12 ετών. Τα παιδιά των ισραηλινών εποίκων αντιμετωπίζονται ως ανήλικοι μέχρι τα 18.

Δεν πρόκειται απλώς για κατοχή. Είναι απαρτχάιντ που έχει θεσπιστεί με νόμο.

Και στη Γάζα, πριν από τις 7 Οκτωβρίου, το Ισραήλ είχε ήδη επιβάλει αποκλεισμό από ξηρά, αέρα και θάλασσα. Ελέγχει τα πάντα. Υπήρχε μια λίστα! Μια πραγματική λίστα απαγορευμένων ειδών. Η λίστα αυτή περιελάμβανε φάρμακα χημειοθεραπείας. Σύριγγες. Ζυμαρικά. Τοματοπολτό. Σοκολάτα, μεταξύ πολλών άλλων απαγορευμένων ειδών. Ο στόχος ήταν να κρατήσουν τους Παλαιστίνιους σε τεχνητή διατροφή. Ζωντανούς, αλλά εξαντλημένους. Απάνθρωπους. Πολύ κουρασμένους για να αντισταθούν. Αυτό κάνουν οι αποικιοκράτες. Σε κρατούν πολύ αδύναμο για να ονειρευτείς. Πολύ εξαντλημένο για να απαιτήσεις αξιοπρέπεια.

Και όταν εξηγούμε όλα αυτά, εξακολουθούμε να μην ακουγόμαστε. Έτσι, επινοήσαμε ένα νέο λεξιλόγιο:

Οικοκτονία — η καταστροφή του περιβάλλοντός μας.

Οικιοκτονία — η καταστροφή των σπιτιών μας.

Σχολιοκτονία — η κατάργηση των σχολείων μας.

Κοινωνιοκτονία — η συντριβή της κοινωνίας μας.

Γιατί αυτό που καταστρέφεται δεν είναι μόνο η ζωή. Είναι η μνήμη. Είναι το μέλλον. Είναι η ιδέα ότι οι Παλαιστίνιοι πρέπει να έχουν μια θέση στον κόσμο.

Ακόμη και τα δικαστήρια που έχουν σχεδιαστεί για να υπερασπίζονται τη δικαιοσύνη δέχονται επιθέσεις. Όταν το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο εξέδωσε εντάλματα σύλληψης εναντίον Ισραηλινών αξιωματούχων, το Ισραήλ απάντησε με απειλές, με κυρώσεις, με προσωπικές επιθέσεις. Ο ίδιος ο εισαγγελέας έγινε στόχος. Οι Ηνωμένες Πολιτείες καταδίκασαν το δικαστήριο. Δεν πρόκειται για νομική διαμάχη. Πρόκειται για συντονισμένη επίθεση κατά της διεθνούς δικαιοσύνης.

Και πού είναι η Ευρώπη; Πού είναι η Ελλάδα; Γιατί παραμένουν σε ισχύ οι συμφωνίες ελεύθερου εμπορίου; Γιατί οι Ισραηλινοί τουρίστες καλωσορίζονται με ανοιχτές αγκάλες, ενώ ο στρατός στον οποίο υπηρετούν βομβαρδίζει παιδιά; Γιατί αναμένεται από εσάς να γιορτάζετε τους δολοφόνους και να τους καλωσορίζετε ως φιλοξενούμενους;

Αυτό δεν είναι ουδετερότητα. Είναι συνενοχή.

Σας μιλάω από την Ελλάδα, γιατί αυτή η χώρα έχει μνήμη. Ξέρει τι σημαίνει κατοχή. Ξέρει τι σημαίνει αντίσταση. Και ξέρει ότι η σιωπή σε στιγμές όπως αυτή δεν είναι ουδετερότητα.

Επιβάλετε κυρώσεις στο Ισραήλ. Αναστείλετε τη στρατιωτική συνεργασία. Παγώστε το εμπόριο.

Μποϊκοτάρετε. Αρνηθείτε την ομαλοποίηση. Απαιτήστε λογοδοσία. Δεν μπορείτε να λέτε ότι σας ενδιαφέρει η δικαιοσύνη και να συνεχίζετε να ανταμείβετε τους δράστες.

Ο λαός της Γάζας δεν ζητά ελεημοσύνη. Ζητά να ζήσει. Ζητά να ξαναχτίσει. Ζητά το δικαίωμα να μεγαλώσει τα παιδιά του χωρίς φόβο. Αν δεν μπορούμε να σταθούμε στο πλευρό του τώρα, τότε πρέπει να αναρωτηθούμε: με ποιον είμαστε; Γιατί η ουδετερότητα μπροστά στην εξόντωση δεν είναι ουδετερότητα. Είναι προδοσία.

Θα κλείσω με αυτό: η Γάζα δεν είναι μόνο ένας τόπος θανάτου. Είναι ένας τόπος επιβίωσης. Των γιατρών που χειρουργούν κάτω από τα drones. Των δημοσιογράφων που κάνουν ρεπορτάζ από σκηνές. Των παιδιών που γράφουν ποιήματα υπό το φως των κεριών.

Αυτή η άρνηση να εξαφανιστούν είναι μια πολιτική πράξη. Και απαιτεί πολιτική απάντηση.

Δεν χρειάζεται να είστε Παλαιστίνιοι για να δράσετε. Το μόνο που πρέπει να αποφασίσετε είναι αν θα είστε μεταξύ εκείνων που παρέμειναν σιωπηλοί ή μεταξύ εκείνων που κατάλαβαν τι συνέβαινε και επέλεξαν να μιλήσουν, να δράσουν και να σταθούν με αξιοπρέπεια.

Σας ευχαριστώ.

Zeina Jallad, Παλαιστίνια δικηγόρος & διευθύντρια του Κέντρου Μελετών Παλαιστινιακής Γης

Το παραπάνω κείμενο είναι από την ομιλία στην εκδήλωση «Παλαιστίνη: Η αλληλεγγύη να νικήσει τη γενοκτονία» που πραγματοποιήθηκε το Σάββατο 5 Ιουλίου στο 26ο Αντιρατσιστικό Φεστιβάλ Αθήνας.